

Súd: Okresný súd Námestovo
Spisová značka: 4P/7/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5822200332
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 11. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Vanda Mikulášová
ECLI: ECLI:SK:OSNO:2022:5822200332.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Námestovo, sudkyňou Mgr. Vandou Mikulášovou, vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti: T. A., nar. XX.XX.XXXX, T. A., nar. XX.XX.XXXX a A. A., nar. XX.XX.XXXX, deti zastúpené kolíznym opatrovníkom: Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Námestovo, IČO: 30 794 536, deti rodičov: matky - E. A., rod. O., nar. XX.XX.XXXX, bytom J., Q. XXX, právne zastúpená: JUDr. Lucia Krausová, advokátka so sídlom v Námestove, Bernolákova 403/50, a otca - F. A., nar. XX.XX.XXXX, bytom J., B. XXX/X, právne zastúpený: JUDr. Katarína Bolibruchová, advokátka so sídlom v Námestove, Mieru 282, v konaní o návrhu matky na zvýšenie výživného, takto

rozhodol:

I. Otec maloletých detí A. je p o v i n ý platiť na výživu maloletej T., nar. XX.XX.XXXX sumou vo výške 140,- eur, na výživu maloletej T., nar. XX.XX.XXXX sumou vo výške 140,- eur a na výživu maloletej A., nar. XX.XX.XXXX sumou vo výške 120,- eur, vždy do každého 15.-teho dňa v mesiaci vopred k rukám matky maloletých detí počnúc dňom právoplatnosti tohto rozsudku.

II. Súd m e n í rozsudok Okresného súdu Námestovo sp. zn. 5P/24/2016 zo dňa 04.04.2017 v časti o určení výživného na maloleté deti.

III. Súd vo zvyšku návrh matky z a m i e t a.

IV. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Matka maloletých detí návrhom podaným súdu dňa 04.02.2022 žiadala, aby súd zvýšil povinnosť otca platiť na výživu maloletej T. mesačne na sumu 300,- eur, na výživu maloletej T. mesačne na sumu 300,- eur a na výživu maloletej A. mesačne na sumu 200,- eur.

2. Návrh odôvodnila tým, že na základe rozsudku Okresného súdu v Námestove zo dňa 04.04.2017 sp. zn. 5P/24/2016 bolo rozvedené manželstvo rodičov maloletých detí a zároveň boli všetky tri maloleté deti zverené do jej starostlivosti a bolo určené výživné na maloleté deti. Otec bol predmetným rozsudkom zaviazaný prispievať na výživu maloletej T. sumou vo výške 100,- eur, na výživu T. sumou vo výške 100,- eur a na A. sumou vo výške 80,- eur.

3. V čase vydania rozsudku navštevovala najstaršia dcéra piaty ročník, prostredná dcéra bola v tom čase v treťom ročníku a najmladšia dcéra navštevovala predškolskú prípravu. Od posledného rozsudku sa zmenili jej finančné pomery a to tým, že v roku 2019 sa s otcom majetkovo vysporiadali a ona ho vyplatila z ich spoločného domu, čím prevzala na seba všetky záväzky súvisiace s hypotékou, ktorú musela aj navýšiť a tým sa jej náklady zvýšili z pôvodných 147,- eur na 264,12 eur, tým že sa s deťmi presťahovali späť do rodinného domu a odsťahovali sa od jej rodičov, sa mi zvýšili aj náklady na chod

domácnosti ako elektrina, voda, kúrenie, stočné, TV a internet, tieto náklady som predtým mala iba čiastočné, nakoľko som rodičom na domácnosť prispievala sumou 150,- eur. V súčasnosti je výška jej nákladov na domácnosť vo výške 420,- eur.

4. Najstaršia dcéra roku 2022/2023 nastúpi na strednú školu, nakoľko má veľmi dobrý prospech a aj výtvarné nadanie, vyberá si školy, na ktoré ak bude prijatá bude potrebné, aby bývala na internáte. Tak isto ide o školy, na ktoré bude nutné zabezpečiť potreby na rysovanie, prípadne špeciálne programy do počítača. Tým sa opätovne zvýšia náklady spojené s výchovou maloletej dcéry, a to hlavne náklady spojené s nákupom školských potrieb, cestovania do školy a jej stravovania mimo domácnosť. Adela ma momentálne 14 rokov a jej potreby sú už vyššie ako náklady pre 9 ročné dieťa.

5. Najmladšie dcéra bola v čase vydaného rozsudku len v predškolskej príprave, náklady na jej výchovu sa tým pádom už výrazne navýšili, nakoľko okrem školských povinností navštevuje aj voľnočasové krúžky. Tak isto je to aj pri prostrednej dcére T., ktorá má v súčasnej dobe 12 rokov.

6. Podľa rozsudku súdu z roku 2017 sa mohol otec s maloletými deťmi stretávať každý nepárny piatok v čase od 15:00 do 18:00 a každú nepárnu sobotu v čase od 09:00 do nedele 18:00hod. Otec však už rok túto možnosť nevyužíva a o maloleté deti sa výhradne stará ona, čo tak isto navyšuje náklady na starostlivosť.

7. S otcom sa niekoľkokrát snažila dohodnúť mimosúdne na zvýšenie príspevku na deti, čo bolo síce prvotne ním aj prijaté ale dlhodobo sa to nikdy neudržalo a nakoniec všetky zvýšené náklady na starostlivosť zostali na nej.

8. V jej pracovnom pomere nedošlo od pôvodného rozhodnutia k zmene pracovného zaradenia a jej príjem sa za dané obdobie zvýšil približne o 100,- eur.

9. O otcovi vie, že už niekoľko rokov pracuje v J. ako živnostník v stavebníctve, čím je pravdepodobné, že sa jeho príjmy zmenili, oproti času kedy bol rozsudok vydaný. Výška jeho mesačného príjmu jej nie je známa.

10. Súd nariadil vo veci pojednávanie, na ktorom sa oboznámil s listinnými dôkazmi a to s návrhom, s uznesením Okresného súdu Námestovo sp. zn. 4P/7/2020-5 zo dňa 11.02.2022, s ilustráciou v sociálnej poisťovni, s vyjadrením otca maloletých detí, so správou kolízneho opatrovníka, s dokladmi doloženými matkou, s dokladmi doloženými otcom, so správou kolízneho opatrovníka, s plnomocenstvom, s dokladmi doloženými na predchádzajúcom pojednávaní a s dokladmi.

11. Zástupca matky maloletých detí sa vyjadril, že po porade s klientkou prehodnotili ich návrh na zvýšenie výživného, kde matka pri návrhu výživného vychádzala aj z nákladov, ktoré jej vzniknú reálne až v budúcnosti, preto navrhuje zvýšiť výživné na maloletú T. v sume 250,- eur a na maloletú T. a A. na sumu 200,- eur. Je toho názoru, že došlo k zmene pomerov na strane maloletých detí, kedy došlo k nárastu ich životných potrieb, ale rovnako došlo aj k zmene pomerov na strane otca, ktorý v čase posledného rozhodnutia súdu deklaroval, že jeho príjem sa pohybuje vo výške 600,- až 800,- eur, pričom pracoval prevažne na Slovensku. Matka má informácie od dcéry, že otec pracuje väčšinou v zahraničí a preto je toho názoru, že jeho príjmové schopnosti sa v porovnaní s rokom 2017, kedy bolo naposledy upravované výživné, sa zvýšili. Poukázala na to, že otec potvrdil, že jeho náklady sa oproti roku 2017 nezmenili, naopak u matky sa zvýšili zo sumy 280,- eur na sumu cca 615,- eur. Doklad, ktorý bol predložený otcom hovorí o mzde, ale otec maloletých detí je živnostník.

12. Zástupca otca zotrval na svojom vyjadrení k podanému návrhu. Nesúhlasil s tvrdením, že otec má vyššie príjmové možnosti, keďže vzhľadom na svoj zdravotný stav, kde trpí epileptickými záchvatmi pracuje výlučne na Slovensku. Tak ako uvádzali vo vyjadrení, nesúhlasí s navrhovanou výškou výživného na maloleté deti a to aj napriek tomu, že akceptuje, že náklady na deti sa zvýšili. Z tohto dôvodu, keďže nie je v jeho možnostiach a schopnostiach, navrhuje, aby ho súd zaviazal platením výživného, a to na T. vo výške 140,- eur mesačne, v rovnakej výške aj na T. a na maloletú A. vo výške 120,- eur mesačne. Takéto výživné poukazuje k rukám matky od apríla tohto roku. Zároveň predložila súdu potvrdenie Štatistického úradu o priemernej mesačnej mzde v stavebníctve za prvý štvrtrok 2022 a za rok 2021.

13. Matka maloletých detí zotrvala na podanom návrhu a uviedla, že oproti roku 2017 došlo k zvýšeniu príjmu s tým, že mesačne zarobí okolo 1.140,- až 1.150,- eur. V podstate tým, že deti sa s otcom nestretávajú od marca minulého roka, je plná starostlivosť o deti na nej. Je toho názoru, že otec pracuje v zahraničí, keďže vie, že si vybavoval špeciálne povolenie, ktoré sa vyžaduje len pri práci v zahraničí. Párkrát sa pokúšali o mimosúdnu dohodu, naposledy v júni. Taktiež sa pokúšali dohodnúť, že raz za tri mesiace pôjdu na spoločný nákup, čo sa zrealizovalo iba raz a potom to otec odmietol. Taktiež v roku 2019, aj v roku 2020 boli na nákupe potrieb pre deti do školy. Ona s deťmi býva v rodinnom dome a na ich výchovu a výživu je sama. Od podania návrhu začal otec deťom dávať vreckové, avšak si nemyslí, že u najmladšej je to správne, pretože nachádza u nej chipsy, plechovice od energetických nápojov. V čase posledného rozhodovania súdu pracovala na rovnakej pozícii, len z dôvodu inflácie sa jej príjem zvýšil.

14. Čo sa týka III. piliera, bolo to dobrovoľné, ale tým, že zamestnávateľ jej prispieva sumou 5,- eur, to chcela využiť. Uviedla, že dáva deťom vreckové a aj na voľnočasové aktivity peniaze, pretože pracuje 8 hodín denne a teda nie je plne deťom k dispozícii. Tým, že ex manžel začal dávať dievčatám vreckové, ktoré im dáva ona, avšak on sa nezaujíma, akým spôsobom s peniazmi nakladajú, zaznamenala u najmladšej, že si nakupuje nezdravé veci. Vzdušnou čiarou je vzdialenosť bytu ex manžela asi 50 metrov, myslí, že býva v garzónke a dievčatá majú v rodinnom dome každá svoju izbu. Dievčatá sa pýtali, prečo ich ocino k sebe viac nevolá. Z piatich rokov bol s deťmi počas letných prázdnin 2x týždeň na chate. Otec platí všetkým trom dievčatám paušál, bolo to ale na jej popud. Dievčatám sprístupnil program Netflix, za ktorý platí on, ale moc ho nevyužívajú.

15. Ten počítač o ktorom som sa zmieňovala v prehľade svojich nákladov bol zakúpený otcom v mesiaci september 2022. T. a T. potrebujú strojček, a ona sa nevie vyjadriť či ide o zdravotný alebo estetický, to či jej bude uhradený cestou poisťovne nezistovala. Vyjadrila sa, že nie je vlastníkom motorového vozidla, vozidlo má vo výpožičke, platí len za pohonné hmoty a to sumou 80,- eur mesačne. Dochádza do zamestnania do Z., v predchádzajúcej práci auto nepoužívala, teraz ho potrebuje. Má služobný, ale má aj vlastný, za ktorý platí 40,- eur mesačne. Iný príjem okrem príjmu zo zamestnania nemá. Vlastní iba rodinný dom a pozemok pod domom. Iné nehnuteľnosti nevlasťní.

16. Otec maloletých detí sa na pojednávaní vyjadril, že pracuje ako živnostník v stavebníctve, väčšinou je to na Slovensku, avšak dva alebo tri razy do roka ide do zahraničia. Pracuje väčšinou pre spoločnosť P. s.r.o.. Výška jeho mesačného príjmu je od 600,- do 800,- eur. Jeho náklady a výdavky sú fond 69,- eur, električka vo výške 29,- eur, dievčatám platí paušál po 15,- eur (45,- eur spolu), internet má s TV vo výške 20,- eur, jeho paušál je vo výške cca 55,- eur, dievčatám dáva 20,- až 30,- eur každej, pričom im dá vždy keď prídu, niekedy prídu 2x, niekedy 3x, pričom vreckové im dáva vždy, ale 100,- eur je to určite. Uviedol, že nefajčí, lieky už teraz neužíva. Poistený nie je. Nevlasťní osobné motorové vozidlo, nemá ani pôžičky. Strava ho vyjde mesačne na cca. 150,- až 200,- eur. Sporenie nemá. Nemá ani exekúcie.

17. Čo sa týka aktivít s dievčatami, keďže nemá vodičák a kvôli svojej chorobe ho mať ani nebude, vždy závisí na jeho rodine, či ich niekde vezmú, väčšinou to robia tak, že idú na týždeň na chatu. Ten pobyt na chate financuje dievčatám on. Dievčatám dáva peniaze aj na narodeniny, aj im kúpi oblečenie. Nie je však schopný platiť výživné vo výške 650,- eur.

18. Uviedol, že má problém nájsť si iné zamestnanie, keďže je chorý a nemá vodičák, u tohto má aspoň istotu, že ho vyplatí. V čase keď nevykonáva práce pre túto s.r.o.-čku, si nehľadá inde prácu, pretože tak ako sa vyjadril, doba je zlá a nemá záruku, že ho vyplatia a taktiež je tu aj ten jeho zdravotný stav. On sa vlastne na Orave ani nemá kde zamestnať ako zamestnanec. Má tzv. pourazovú epilepsiu, kde nevie odpovedať na otázku, ako často máva epileptické záchvaty. Keď sa pýtal na invalidný dôchodok, tak mu povedali, že na epilepsiu na invalidný dôchodok nedostáva. Pýtal sa neurológa tu v Z. aj v A.. Vyjadril sa, že vlastní predmetný byt a jeden stavebný pozemok, ktorého hodnotu nepozná. Čo sa týka tých nákladov závisí to od ktorého mesiaca. Niekedy sú vyššie, niekedy nižšie. Nevedel sa vyjadriť ani k priemernej výške mesačných nákladov. To, že predložil za tento rok 5 faktúr je dané tým, že jedná sa ešte o nedokončené práce a tie bude fakturovať na konci roka. Keďže ešte nekalkuloval, nevie sa ani neviem vyjadriť v akej výške bude fakturovať práce. Nevedel sa vyjadriť v ktorej faktúre fakturoval práce za bazény v J.. Niekedy je platený od úkolu a niekedy od hodiny. Naposledy mal záchvat v práci a ten pán pre ktorého pracoval ho už nechce v zahraničí lebo sa bojí, že sa niečo stane. Preto sa snaží nájsť si zamestnanie niekde tu. Z tej práce odišiel pred dvomi týždňami. Tie práce ešte nie sú dokončené a

nevie ako to bude ďalej, či bude súhlasiť s tým, aby to išiel dokončiť alebo to vyfakturuje. Uvažoval aj nad tým, že preruší živnosť a pôjde na úrad práce, keďže mu zdvihli sociálne a nájsť si prácu v tomto regióne je dosť ťažké. Zháňanie práce u živnostníka spočíva v kontakte medzi podnikateľmi, ktorí niečo sľúbia ale nie vždy to je isté. Pourazovú epilepsiu má od úrazu 1996. Nemá vodičský preukaz keďže tento mu bol odňatý kvôli alkoholu. Ja potom ako pred tri a pol rokmi absolvoval protialkoholickú liečbu nepije. V septembri bol na nákupoch s dievčatami v X.. Taktiež najmladšej zaplatil tábor. Čo sa týka kontaktu medzi jeho rodičmi a dievčatami fakticky nie je žiaden. Mama mu ale dá občas peniaze, ktoré je dievčatám odovzdá.

19. Zástupca matky sa vyjadril, že na strane matky došlo k zmene, nakoľko od 01.10.2022 si našla novú prácu a tým si aj polepšila čiastočne svoj príjem avšak výplatnú pásku ešte nemá. Od februára 2022 jej končí fixácia úrokovej sadzby a preto bude platiť zvýšenú splátku hypotéky približne o 70,- eur. Čo sa týka príjmov otca za rok 2021 podľa daňových dokladov mal mať príjem vo výške zhruba 14.345,- eur a výdavky vo výške 11.274,- eur pričom tieto výdavky spočívajú len vo forme poistného. Čo sa týka príjmu za tento rok tak do októbra 2022 deklaroval príjem vo výške 5.500,- eur a výdavky, ktoré spočívajú v nákladoch poistného. Reálne tak jeho príjem by mal byť vo výške 480,- eur. Čo je podľa jej názoru nie pravdivý údaj tým, že je otec obkladač je to vysokošpecializovaný odbor a keďže otec tvrdil, že si na Orave nemohol nájsť prácu predložila súdu informácie o pracovných miestach stiahnuté z portálu profesia kde sú uvedené voľné pracovné miesta a taktiež mzdové podmienky. Z toho jej teda vyplýva, že otcovi sa nechce nájsť prácu adekvátnu jeho vzdelaniu alebo má inú formu dokladu na základe ktorého pracuje.

20. Zástupca otca uviedol, že čo sa týka vyjadrení právnej zástupkyne oni predkladajú súdu úhradu faktúry vo výške 1.900,- eur, o ktorej sa vyjadrovali už na predchádzajúcom pojednávaní. V danom prípade právna zástupkyňa ide nad rámec zákona pretože rok 2022 nie je ukončený a to, že dokladali dôkazy do októbra 2022 neznamená, že otec nebude pracovať a fakturovať do konca kalendárneho roka. Svoju vyživovaciu povinnosť vo výške 400,- eur si riadne plní hoci takáto výška výživného na tunajšie pomery nie je nízka.

21. Kolízny opatrovník ponechal výšku výživného na súde.

22. Podľa § 78 zákona o rodine

(1) Dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa menia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

(2) Ak dôjde k zrušeniu alebo zníženiu výživného pre maloleté dieťa za uplynulý čas, spotrebované výživné sa nevracia.

(3) Pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

23. Súd s prihliadnutím na ust. § 78 Zákona o rodine vychádzal zo zásady, že stanovenie vyživovacej povinnosti povinného rodiča voči maloletému dieťaťu nie je nemenné.

24. Z tohto ustanovenia tiež vyplýva zásada, že stanovené výživné má zodpovedať pomerom, za ktorých bolo stanovené. Aj dokazovanie súdu sa musí starostlivo orientovať na to, či k zmene pomerov došlo, t.j. musia byť spoľahlivo zistené okolnosti rozhodujúce pre pôvodne stanovené výživné a okolnosti rozhodujúce pre stanovenie výživného v čase, keď sa rozhoduje o novej úprave (R 72/65). Vo všeobecnosti možno za opodstatnené potreby z hľadiska plnenia vyživovacej povinnosti považovať nielen náklady spojené s výživou, ošatením, bývaním, starostlivosťou o zdravie, ale aj náklady súvisiace so vzdelaním, výchovou, kultúrnym a športovým vyžitím a záujmami.

25. Ustanovenie § 28 ods. 1 písm. a/ Zákona o rodine uvádza, že súčasťou rodičovských práv a povinností je najmä sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývoj maloletých detí. Obaja rodičia majú k dieťaťu zákonnú vyživovaciu povinnosť, a preto pri svojom životnom smerovaní musia robiť všetko pre to, aby v rámci zodpovednosti za všestranný vývoj svojho dieťaťa dokázali uspokojovať všetky jeho základné životné potreby, t. j. nielen fyzické potreby ale aj potreby duševné.

26. Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že návrh matky na zvýšenie výživného je čiastočne dôvodný.

27. Matka bola v čase posledného rozhodovania súdu zamestnaná s tým, že staršie deti navštevovali prvý druhý stupeň a najmladšie predškolské zariadenie. V súčasnosti má pravidelné mesačné výdavky vo výške 754,65 eur, pričom výška jej mesačného príjmu je 1.140,- až 1.150,- eur.

28. Výška príjmu otca sa pohybuje od 600,- do 800,- eur s tým, že platí výživné na maloleté deti vo výške 400,- eur mesačne, okrem toho im dáva mesačné vreckové, kúpil im počítač a najmladšej zaplatil tábor. Taktiež s nimi chodíva na nákup potrebných vecí.

29. Súd je toho názoru, že v danom prípade je výživné na maloletú T. a T. vo výške 140,- eur a výživné na maloletú A. vo výške 120,- eur mesačne výživným adekvátnym vzhľadom na vek a potreby maloletých detí, keďže otec hradí v aj iné náklady na deti nad rámec výživného.

30. Súd zároveň zmenil rozsudok v časti o výživnom, ktorým sa naposledy upravovala vyživovacia povinnosť otca.

31. O trovách konania súd rozhodol s poukazom na § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je odvolanie prípustné.

Odvolanie sa podáva v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje (§ 362 ods. 1 CSP) v troch vyhotoveniach. Odvolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom súde.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania stanovených v § 127 CSP uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
 - b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
 - c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
 - d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci
 - e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
 - f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
 - g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
 - h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.
- (§ 365 ods. 1C.s.p.).

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 365 ods. 3 CSP).

Rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením (§ 44 CMP).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný rozsudok, môže oprávnený podať návrh na exekúciu podľa zákona č. 233/1995 Z. z. Exekučný poriadok, v znení neskorších predpisov.